

KURJER WARSZAWSKI.

D. 13. Grudnia. — Rok 1842.
Wtorek.

№ 330.

Jutro, Ś. Spirydjon.
Wschód słońca: g. 8, mi: 8, Zach: g. 3, m. 52.

Opłoszone postanowienie N. PANA wydane 22go z. m., iż Osoby mające nadane sobie tytuły: Radcow Stanu Nadzwyczajnych, iakoteż Referendarzy Stanu Nadzwyczajnych, mają odtąd mianować się prosto Radcami Stanu i Referendarzami Stanu. — Na przedstawięnie Xięcia NAMIESTNIKA Król.: N. PAN, P. Miko: *Wiorogórskiego*, Starszego Radcę Najwyż: Izby Obrachunko:, mianował Wice-Precesem Komisji umorzenia długu krajowego, przy zachowaniu wszelkie obowiązków tetażniejszego urzędu. — Zapis ru. s. 30 na rzecz Szpitalu Starozak: w Lublinie przez Fra: z Dowborów *Czarnocki*; tudzież ru: sr: 63 przez Jakóba *Pilichowskiego*, ru: s. 15 k. 60 przez Mar: *Dowgiałowicza* na rzecz Kościoła w *Rumbowicach* uczynione, Rada Adm: zatwierdziła. — Komisja Rząd: Sprawiedl: zatwierdziła protokół złożonego examinu, przez Alex: *Skrzyżewskiego*, Józefata *Magnuskiego*, Józefa *Zbikowskiego*, i Walen: *Supryniewicza*, w skutku którego przyznany im został stopień zdolności, do sprawowania wszelkich urzędów Sądowych, do klasy 2giej należących, a przyzwoitym dla kraju użytkiem. — Księgarnia S. H. *Merzbacha* przy ulicy Miodowej Nr 486, odebrała w nowem 16tem wydaniu *Książkę do Nabożeństwa* dla Chrześcian *Katolików* na wszystkie dni roku rozłożone przez *Jana Michała Hauher*, Radcę Archidiecezji, nadwornego Kanonika i Kapelana w Monachjum (w języku niemieckim). Taż *Książka* sprzedaje się także w polskim języku w 7miu tomach za zł. 18. Szesnaście edycji w Niemczech, jedna po drugiej wyczerpanych, są najlepszą rekojnią wartości *Książki*. Drugi tom zawiera kompletne *Nabożeństwo* na Adwent i BOŻE NARODZENIE. — Wczoraj w Redak: Kurjera złożono od 6cio letniej *Anulki* A. 10 dla Osierociących Wych: Tow: Dobr: — *Ziemiąnin*, *Tygodnik Roln: Technologiczny*, i w roku następnym 1843 (rok dziewiąty) wychodzić będzie. PP. Prenumeratorem raczą przeto wcześniej zapisać się na Urzędach

pocztowych, a w Warszawie w Księgarniach i w Głównym Kantorze tego Pisma (Stare-Miasto Nr 61), aby nie doznali zwłoki w odbieraniu go. — (Art. nad) Przed kilką już tygodniami domiesiono nam w pismach publicz: o wyjściu na świat lszey obszernej pracy Pani *Eleonory Ziemięckiej*. Praca ta pod tyt: *Myśli o wychowaniu Kobiet*, przez nielednego zapewne ze skwapliwością wzięta do ręki, pięknym jest dowodem wzmacniającego się ciągle talentu Autorki. Stanowisko jej dosyć jest znane: wielu i nie bez słuszności, zarzucało mu zbytnią skłonność do smętności, zbyt wielki podciąg do polemiki filozoficznej; ale szlachetność zasad, ale styl prawdziwie uroczy, w obecnem dziele łagodzą wszelkie usterki. Dziwi mnie wszelako, że żadne iestce z naszych pism naukowych, zdania swego o tem dziele nie wyrzekło, że się ani *Biblioteka Warszawska*, ani *Roczniki Krytyki Literackiej* niem nie zajęły. Uprowadzając tedy uczone i poważne w tych pismach rozbiory, miałem za obowiązek polecić powyższą *Książkę* wszystkim *Mathom*, o prowadzenie swych *Córek* troskliwym. E. W. Oh.: z Czerst. — (Ar. nad.) Zamówione lasy bezdymne druciane na sposób angielski w Fabryce upatentowanej wyrobów z drutu P. Franc: *Koprzywoy*, mieszkającego przy ulicy *Marszałkowskiej* i *Zielnej* Nr 1371, zostały mi przez tegoż na czas dostarczone i iak najdokładniej zrealizow. Główną zaletą iż ziarna nieprzepuszczają i nieprzypalają, a suszenie odbywa się z oszczędnością czasu i opatu. Utwierdzone według własnego pomysłu Fabrykanta, czynią je bezpiecznemi od ognia. Za powinność uważam polecić rzeczzonego Pana *Koprzywoy* Szanownym Obywatelom, którzy znajdują się w potrzebie urządzenia podobnych *Suszarn*. Ktoby sobie życzył widzieć rzeczoną *Suszarnię*, chętnie mu okaże w *Browarze* moim przy ulicy *Ogrodowej* Nr 849. *Alexander Lentzki*, Fabrykant *Piwa*. — *Fabryka Pierników* i *Czekolady* przy ulicy

Kapitulnej Nro 538, poleca się Szanownej Publicności na nadchodzące Święta BOŻEGO NARODZENIA, nowemi gatunkami Pierników, iako też znaczną ilością *Pierników Foruńskich i Norymberskich*, w różnych gatunkach i wielkościach, na które tak jak co rok, dodaje kupującym za zł. 6, rabat w towarze za zł. 1; przeto pochlebia sobie, iż Jaska w Publiczność, jak lat przeszłych, i teraz nie odmówi swych względów. Albert *Ehstaedt* — Na wczorajszym *Koncertcie w Resursie Kupieckiej* znajdowało się osób około 450. Dzieł wykonanych najbardziej zadowolili: *Duet z Opery Belizarjusz*, śpiewany przez *JPP. Korzeniowskiego i Phiippa*, tudzież śpiew kompozycji *Szabella* wykonany przez *JP. Philippa*, z towarzyszeniem obligato na trąbce przez *JP. Wendt*. — Wczoraj w Teatrze Rozwaitości przywołani, po *Obrazie*, *JP. Maiewski*; po *Wruźce*, *JPP. Zepolski, Panczykowski* i *JPani Śliwińska*.

Sprostowanie — W podaniu do onegdajszego kurjera o cenie zboża, zasła mimowolnie omyłka; podano bowiem, że za korzec *pszencicy* płacono rubel sr: 1 k: 87½, a być powinno: rubli sr: 2 kop: 87½, czyli zł. 19 gr. 5.

Z Petersburga 20 List; (2 Gru). — *N. CESARZ* Jmć, Najwyżej rozkazać raczył: żołnierzy urlopowanych na czas nieograniczony, którzy nie wystali lat 20, ściągac co roku do wojsk na jeden miesiąc, dla ćwiczeń przy nich instrukcyjnych, nie na dzień 30 Czerwca, jak przepisano Ustawą, z dnia 10go Kwiecia 1841 roku, lecz na dzień 15go Września, wszędzie, gdzie się tacy urlopowani na czas nieograniczony znajdują, wydając za każdym razem osobne polecenia, do których mianowicie wojsk przykomenderować ich wypada.

Uspienie kwestji o opjum, pokój z *Chinami*, pomysłne wypadki dla orczy angiels; w *Indjach*; wzwarty już wpływ korzystny na handel. W *Londonie* wiele pieniędzy *duszonych* w kufcach kapitalistów, weszło znowu w handel; tak że się nawet podwyższenia stopy procentowej spodiewać należy. *Wełna* stoi lepiej, towary *bawłniane* są więcej poszukiwane; wprawdzie *sukna* niewiele mają odbytu a ceny *zboża* raczej spadają nizeli idą w górę; jest przecież nadzieja i uzasadniona,

że *pszencica* przed wiosną będzie poszukiwaną, gdyż wiadomości o owych iakby w *Chananejskiej* ziemi urodzajach *angielsi*; były, iak wielu utrzymuje, cokolwiek przesadzone, zapasy ubywaia w miarę czasu, w końcu Ludzie codziennieć muszą, a *pszenciczka* i żytko na okrętach siać się nie da. Tymczasem w miesiącu zeszłym liczone w całym połączonym Królestwie *Wielkiej Brytanji*: 149,487 kwart: *pszencicy* zag;; w samym *Londonie* 30,560 kwarterów. Listy handlowe z *Wrocławia* donoszą, że poszukiwanie *wełn polskich* w cenie około 30 tal: nie ustało. W ostatnim tygodniu wywieziono znowu do *Francji*, kilkaset centnarów tego produktu naszych owczarń. Na ostatnio iarmarku na Śgo *Leopolda w Peszcie (w Węgrzech)* sprzedano od 28 do 30,000 cent: wełny krajowej i zagranicznej. W gatunkach od 40 do 65 tal: była przewyżka od 2ch do 4 h tal: na centnarze. Ten ciągle korzystny wypadek dla wełn *średniego* gatunku z wyłączeniem cienkich, potwierdza ową dawną prawdę: *Mie nie trwa najdłużej* zaś dla chodujących owce tę daje naukę, aby przy dobornych gatunkach, utrzymywania średnich nie zaniedbywali.

Anglja. — Królowa zdaie się i w zamku *Welder* doznawać natręctwa pomięsanych. Gazeta *Herold* poranny opowiada o młodym człowieku przebranym w suknie majtka, który wafesał się w okolicy tego zamku, a nakoniec przez Lekarza uznany za obłąkanego. Na uczynione mu pytania odpowiedział że jest zara'em *Napoleonem 2gim* i *Burbonem*, i że chce dostać się do pokoiów Królewskich. Na dalsze pytanie czy chce Królowej co złego wyświadczyć, rozśmiał się głośno i odpowiedział: «O nie! życzę Królowej i Xciu *Albertowi* wszystkiego dobrego, ale iestem Królem bardzo znacznego Mocarstwa.” *Nieszczęśliwy* ten znajduje się już pewno w domu obłąkanych. — Podług zapewnienia *Gazety Poczty porannej*, *Jenerał Gough* wróci z wojskiem z *Chin* do *Indji* wschodnich, a *Jenerał Major Lord Saltun* (*Selton*) pozostanie w *Chinach* z kilku pułkami tak długo, póki wymienione 21 milionów *dollarów* nie będą wypłacone; główna kwatery na

być w *Hong Kong* — Według listów z *Ameryki* eskadra francuzka obsadziła i obwarowała wyspy *Marquesas*. Dowódca dopiero niedaleko tych wysp otrzymał dane mu w tej mierze opieczętowane depesze. — Dzienniki będące organami poprzedniego ministerstwa, donoszą, że już Lord *Melbourne* (*Milburn*) przysposobił plan do ataku na główne miasta Chin, a tem samem był sprężyną obecnie z Chinami zawartego traktatu. — Parlament dopiero w pierwszych dniach Lutego ma być zwołany.

Chiny. — W *Paryżu* ogłoszono następującą ważną depeszę datowaną z *Aleksandrii* 12go z m.: Cesarz *Chiński* 29go Sierpnia przyjął traktat zawarty z *Anglią*, i przyrzekł go podpisać jeśli nadziei będzie ze strony Anglii. Jego zamiarem jest wysłać Posła do *Londynu*. Statek parowy umyślnie przywiózł tę wiadomość z *Naukiuru* do *Suez*; tymże statkiem przybył P. *Malkolm* Sekretarz angielski. Flotta przeminie w *Tszusan*. Cesarz chiński wzbrania się podpisać traktat przed Anglią, jedynie z powodu etykiety; wszakże połowa haraczu przyrzeczonego od Chińczyków, została wypłaconą.

Turcja. — *Chosrew* Basza w tych dniach przeprowadził się do swojego pałacu w stolicy. Z tą wnoszą, że znów uzyska ważny urząd. — Poseł angielski stara się wyiednać, aby poddani angielscy w *Turcji*, byli za przekroczenia oddawani pod Sąd angielski.

Francja. — Statek parowy który zawiózł *Xcia Montebello* do *Neapolu*, opuściwszy tutejszą stolicę 22go z m., wrócił do *Tulonu* z 2ma Sekretarzami legacyjnemi, którzy przywieźli depesze nader ważne, takowe odesłano zaraz do *Paryża*. — Telegrafem do *Brestu* kazano Admirałowi *Kasy* okrętem *Suffren* bezzwłocznie odpłynąć do *Brazylii*. Przyczyna tego nagłego wyjazdu nie jest wiadoma. — Słuchają liczbę Katalończyków zbiedzłych lub zbiedz mających do *Francji* na 4 do 5000. — W tych dniach spodziewany był wyrok w sprawie oskarżonych o spowodowanie nieszczęścia na kolei żelaznej wersalskiej. — Akademia napisów obrała swoim członkiem w miejsce Hra-

biego *Alexandra Delaborde* (*Delabord*), tegoż *Syona* *Hrabiego Leona*.

Hiszpanja — Telegraf donosił: Okręt linjowy angielski *Straszny* o 90 armatach, 29go z m. wieczorem o 9tej rozbił się przy ujściu rzeki *Llobregat* pod *Barceloną*. Statek parowy *Cassendi* usiłuje wydobyć go z mielizny. Ludność i część ładunku z pewnością miały być ocalone, morze jest spokojne. *Barcelona* 30go z m. miała układać się z Rejentem. Junta kazała korpusowi ochotników złożyć broń w warowni *Marazanas* (arsenale marynarki). — Generał *Wan Halen* nie chciał wdać się w układy z Juntą, ale tylko z deputacją prowincjonalną *Barcelony*, jako jedyną pozostałą Władzą Rządową. — W *Madrycie* co chwila spodziewano się nowiny o zdobyciu i zburzeniu *Barcelony*. — Królowa zaniedbała swoich codziennych przejażdżek, Opiekun już jej nie odstępuje, a straż pałacu podwojono.

Rozmaitości. — Proces 300ta-letni, w którym jeszcze występował jako świadek sławny *Hrabia Egmont* stracony w *Bruxelli* r. 1563 na rozkaz *Xcia Alby*, został teraz rozstrzygnięty przez Sąd najwyższy w *Berlinie*. Spór toczył się między rodzinami *Aremberg* i *Manderszeid* o wypłatę 200,000 talarów uczynioną w r. 1539. Ośmnaście sądów po kolei rozpoznawało tę sprawę, która przecież została doprowadzoną do końca przez Trybunał w *Minster*. Rodzina *Manderszeid* została skazaną na zapłacenie powyższej sumy ale bez procentów. Gdyby nie umorzono ogromnych kosztów procesu przechodzących jeszcze tę sumę połową, tedy sprawdziłoby się dawne przysłowie, iż nawet przy wygranej sprawie człowiek traci pieniądze. — W instytucie politechnicznym w *Falmucie*, Sekretarz P. *Robert Hunt* uczynił ważne odkrycie, że wszelka blaszka metalow przez zetknięcie w ciemności z papierem drukowanym lub zawierającym rysunki przez ten prosty sposób przybiera kopję liter lub rysunków przedstawionych na papierze. To odkrycie jest skutkiem zasady ustanowionej przez *Mesera* iż w zupełnej ciemności rozmaite ciała wywierają wpływ jedno na drugie; uczony przypisuje przyczynę tego fenomenu

działalności niewidzialnego światła lub ukrytego w ciałach płyn. Odbicie tym sposobem wykonane na metalu z początku jest niewidzialne, i przedstawia się dopiero oczom za potrzymaniem blaszek nad pewnymi gazami. P. Hunt okazał widom próby miedzi i drzeworytów przeniesionych z papieru na metal jedynie przez zetknięcie w ciemności. Kopje te przedstawiają dokładnie wszelkie rysy oryginałów i to wyraźniej niż *dageryotypy*. P. Hunt nazywa swój sposób *thermographią* (termografją).

W dalszym ciągnięciu 5ej klasy 60tej Loterii wczoraj, znaczniejsze wygrane pały jak następuje: 5000 rubli sr.; na Nr 18,344 u Trzaski w Łomży. 1500 rubli sr.: na Nr 14,923 w Kantorze Głowa. 500 rubli sr.: na Nr 8774 u Giwartowskiego. Po 300 rubli sr.: na Nr 1663 u Freundlicha w Strykowie; Nr 1824 u Dawidsohna; Nr 14,177 u Giwartowskiego. Po 150 rubli sr.: na Nr 2722 u Sztoła w Turku; Nr 4961 u Bircnoweja w Końskich; Nr 8885 u Schüffa w Łęczycy; Nr 12,186 u Fajana w Sieradzu. Po 100 r. sr.: na Nr 200; 2700; 3952; 4078; 4096; 4713; 6028; 6368; 9868; 12 581; 14,054; 14,761; 16,386; 16,567; 16,736; 17,715; 18,000; 21,583; 21,972; 22,365; 23 448.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Alexandrowicz Stan. Hr: z Konstantynowa; Batorin Jene: z Radomia; Czapski Adam z Wilna; Sułowski Tadeusz Sędzia Tr: z Kiele; Czarnowski Józ: Oby: z Bocz; Łapczyński Józ: Dz: z Wolie; Ejdziatowicz Bogusł: Dz: z Stryjowca; Ordega Jan Dz: z Żelechowa; Morawski Fran: Oby: z Winnicy; Młodzianowski Teod: Oby: z Brodów; Karnkowski Adolf Dz: z Leszna.

DOMIESIENIA.

OBLIGACJĄ na zł. 300 pod Nr Serji 482 Nro 24,068 z pożyczki 42 milionowej Królestwa Polskiego, zgubił: ostrzegam więc kupujących. — Berlin 6 Grudnia 1842 r. — *Lenke*, Rada Miejski.

PROPINACJA

5 KARCZEM, z których dwie na szosie o mil 6 od Warszawy, między Mińskiem i Kałuszynem, w Dobrach JANÓW, jest do wydzierżawienia na lat 2 lub 3 od Nowego Roku 1843. Bliższa wiadomość na Krakowskim-Przedmieściu Nro 381 na 2gim piątrze, od godziny 8mej do 10tej z rana, u Pana Gustawa de Préchamps.

Dobra STRZEGOWO w Pow: Mławskim Gub: Mazo: nad rzeką Dziadówką położone, na trakcie z Płocka do Mławy, od Płocka 6, a od Warszawy 12 mil od-

ległe, są do wydzierżawienia od Sgo Jana 1843 r. O warunkach dzierżawy dowiedzieć się można na gruncle, i u Dziedziczki we wsi Kruszynku, Powi: Kujaw: Gub: Mazowieckiej zamieszkałej.

KANTOR KOMMISSOWY I STREČZEN JULJANA GERITZ

przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nro 427

Żądany jest do Dóbr Donacyjnych od Sgo Jana Administrator; Dobra te czynia rocznego dochodu 45,000 zł. — Jest do sprzedania lub wypuszczenia w wierzystą dzierżawę Młyn wodny i Poluz. — Do wypuszczenia w dzierżawę 2 Karczmy w bliskości Warszawy, jedna za 800, druga za 2000 zł. — Zostawione w komis do sprzedania: dwie Karety, Kocz, Dorożki rossyjskie, Sukno jasno szaraczkowe, Nożyce do strzyżenia Owiec, 3 Futra Niedźwiedziej i jedne Szopy.

Dziś rano zimna stopni 4. Wczoraj w połud: 0.

TEATR ROZMAITÓŚCI. Jutro, 9ty raz *Pamiętniki Szatana*.

GALERJA OBRAZÓW na żądanie, dziś oświetlona będzie do godziny 7mej wieczorem.



Podpisany, Dyrektor Towarzystwa Sztucznych Jeźdźców, na zaszczyt zawiązać Szanowną Publiczność, iż w przyszły Czwartek d. 15 b. m. danem będzie wielkie nadzwyczajne Widowisko Sztucznego Jeźdźstwa, Woltyżowania i t. p., w Rajszuli Saskiego Ogrodu; w czasie którego Jeden z Szaskawych Widzów otrzyma Konia gołatego wałacha, dobrze ujeżdżonego, tak do wierzchu jak do nowozu lat 6½ mającego, z Drugi parę srebrnych Ostrog 8½ łota ważących. Nadto wykonane zostaną Wielkie Ewolucje Greków pod zarządzeniem P. Guerra. Także tańczone będą Pas de trois Styryjskie.

Dziś w Kawiarni w domu Boka, przy ulicy Nowo-Senatorskiej, JP. *Rajczak* grać będzie od godziny Stej. Dziś w Kawiarni przy ulicy Nowo-Senat., obok Handlu P. Rydla, w domu Włodars: JP. *Danecki* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w d. W. Grabowskiego przy ulicy Miodowej Nr 495, Panny *Bittner* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni w Gimachu Teatral: od ulicy Wierzbowej, JP. *Albrecht* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni w d. Lilpopa na rogu ulic Bielańskiej i Tłumac: Nr 600, JP. *Wilhelm* grać będzie od godz: 5ej.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Bielańskiej w domu Hejnikowskiego Nro 609, Panny *Prajs* grać będą od godz: 6.

Jutro w Handlu *Maiewskiego* przy tego ulic Bednarskiej i Sowiej na Śniadanie: Stokisz po kapucy, Sandacz z łajami, Szczupak z włoszczyzną, Karp na szaro, Okon, Karaś z sosem, Lin z kap:, Potrawy mięs:.